

Turun kaupunki
Rakennusvalvonta
 Rakennus- ja lupalautakunta
 Yliopistonkatu 27a, PL 355,
 20101 TURKU

Päätös
 Päätöspäivämäärä
 03.07.2025
 Valmistelija:
 Eija Rasimus

Pykälä 119
Rakentamislupa
2025-290

Rakennuspaikka

853-65-51-4
 Pinta-ala 8621.0

Kaupunginosa/Kylä:
 PERNO

Saarenmaankatu 10
 20240 TURKU

Kaava
 Kaavanmukainen
 käyttötarkoitus
 Kaavanmukainen
 rakennusoikeus

Asemakaava
 AK-1 Asuinkerrostalojen korttelialue.

8400.0 k-m²

Kerrosalat:
 Rakennettu

3489.0 k-m²

Toimenpide

Uusi rakennus

- kerrostalo PRT 104223762U (asuntoja 40 kpl)

Pihajärjestelymuutoksia ja kolmen autopaikan sijoittaminen LPA-1 alueelle

Puiden kaato (12 kpl)

Luvan
rakennus
 1

Pysyvärakennus-
tunnus
 104223762U

Kokonaisala
 2870.0

Kerrosala
 2870.0

Tilavuus
 8903.0

Hankkeen vaativuusluokka

Erittäin vaativa

Rakenteellinen paloturvallisuus

D-talo, PRT 104223762U:
 Paloluokka P1

Lausunnot

Kaupunkikuva-arkkitehti	26.05.2025	Ehdollinen
Varsinais- Suomen Pelastuslaitos	30.05.2025	Ehdollinen
Varsinais-Suomen Pelastuslaitos	05.06.2025	Ehdollinen
Turun kaupunki Tonttipalvelut	24.06.2025	Ehdollinen

Hakemuksen liitteet

Sähköiset pääpiirustukset 10 kpl
 Sähköinen liite: Värilliset julkisivut 2 kpl
 Sähköinen liite: Kerrosalakaavio ja -laskelma
 Sähköinen liite: Pihasuunnitelma
 Sähköinen liite: Liitoslausunto ja liitoslausuntokartta
 Sähköinen liite: Johtokarttaote
 Sähköinen liite: Hankekuvaus
 Sähköinen liite: Poikkeamislupapäätös
 Sähköinen liite: Rakenteiden suunnittelun ja toteutuksen perusteet asiakirja
 Sähköinen liite: LVI- suunnittelun ja toteutuksen perusteet asiakirja
 Sähköinen liite: Esteettömyys selvitys
 Sähköinen liite: Rakennetyypit
 Sähköinen liite: Selvitys rakennuspaikan pohjaolosuhteista 4 kpl
 Sähköinen liite: Sulfidimaa- ja korroosiotutkimus
 Sähköinen liite: Paloturvallisuussuunnitelma tai paloturvallisuuden suunnitteluperusteet
 Sähköinen liite: Savunpoistosuunnitelma
 Sähköinen liite: Kesäajan yllämmön hallintaselvitys
 Sähköinen liite: Energiaselvitys ja -todistus
 Sähköinen liite: Hulevesisuunnitelma ja pinnantasaussuunnitelma
 Sähköinen liite: Rakennushankkeen akustisen suunnittelun perusteet ja akustinen selvitys
 Sähköinen liite: Selvitys jätepiireistä
 Sähköinen liite: Selvitys irtaimistovarastoista
 Sähköinen liite: Selvitys yhteistiloista
 Sähköinen liite: Viherkerroinlaskelma 2 kpl
 Sähköinen liite: Kaavakartta, tullut voimaan 7.8.2021
 Sähköinen liite: Ilmoitus väestönsuojasta ja väestönsuojapiirustus
 Sähköinen liite: Ennakkoneuvottelumuistio
 Sähköinen liite: Esittelymateriaali lautakunnan kokoukseen
 Sähköinen liite: Kaupunkikuvatyöryhmän lausunto
 Sähköinen liite: Hakijan vastine kaupunkikuva-arkkitehdin lausuntoon
 Sähköinen liite: Valtakirja

Poikkeukset ja lisäselvitykset**Lisäselvitykset:**

- Hanke sijaitsee Pernon kaupunginosassa rajautuen Suursaarenpuistoon ja Tytärsaarenpuistoon.
- Tontilla sijaitsevat vuonna 1992 valmistuneet kaksi asuinkerrostaloa, ulkoiluvälinevarasto ja jätekatokset.
- Haetaan lupaa asuinkerrostalolle.
- Pääpiirustusten liitteissä esitetty piharakennus polkupyörille ei vaadi rakentamislupaa (alle 30 m²).
- Alueen asemakaava 15/2018 Saarenmaankatu 8-10 on tullut voimaan 07.08.2021.
- Hankkeelle on myönnetty poikkeamispäätös P 2022-1497.

Myönnetty poikkeukset MRL 58 §:

- 1) Rakennuksen kerrosluku talo D VII (yksi kerros lisää)
- 2) Rakennusoikeuden siirtäminen alle 10% toiselle rakennusalueelle, käytettävässä kokonaiskerrosluokassa ei ylitystä
- 3) Rakennusalan rajojen osittainen ylitys
- 4) Piharakennus polkupyörille 25 m² rakennusalan ulkopuolelle

- MRL 115 §:n sallima rakennusoikeuden ylitys, kun ulkoseinän paksuus on enemmän kuin 250 mm (sallittu poikkeamispäätöksellä 2661 m², rakennetaan 2870 m², josta ulkoseinän paksuuden 250 mm ylittävää osuutta 93,5 m² ja muuta sallittua ylitystä 128,5 m², jolloin rakennusoikeudellinen kerrosala 2648 m²).

- Kaavan mukainen autopaikkavelvoite koskee uudisrakentamista. Olevien rakennusten autopaikat on lasketettu voimassa olevan kaavamääräyksen mukaan. Poikkeaminen on käsitelty kaavoituksen kanssa 19.05.2025. Kaavoituksella ei ole huomautettavaa olevien rakennusten autopaikkalaskelmaan.

- Osa tontista on kaavassa merkitty pihamaaksi, jolla ympäristö säilytetään (pi/s). Alue on osa ekologista käytävää, joka toimii liito-oravien levähdyspaikkana. Uudet asuinkerrostalo ja piharakennus sijaitsevat tämän alueen ulkopuolella. Osa leikkipaikasta sijoittuu pi/s-alueelle. Poikkeaminen on käsitelty ympäristönsuojelun kanssa 19.05.2025. Ympäristönsuojelulla ei ole huomautettavaa leikkialueen osittaisesta sijoittumisesta pi/s-alueelle. Puuston huomioiminen on kirjattu lupaehdolla.

- Kaadettavat puut eivät sijaitse pi/s-alueella.

- Tontin pohjoisrajalle istutetaan uusia puita, jotka mahdollistavat liito-oravien uuden lentolinjan vahvistumisen.

- Rakennuspaikan siniviherkertoimen tavoitetaso on 0,8 (asemakaava), saavutettu taso 1,4. Siniviherkertoimen laskennassa on huomioitu tontin rakennettava osuus, muun tontin ollessa suurelta osin metsämaastoa.

- Kiinteistön alueella esiintyy happamaa sulfaattimaata. Rakennusalueen ja esiintymän välillä on kallioharjanne. Geosuunnittelijan arvion mukaan rakennusalueen maaperässä ei ole happamia sulfaattiesiintymiä.

- Asuntojen keskipinta-ala on 48,6 h-m².

- Perheasuntojen osuus on 35 % rakennuksen asuntojen määrästä.

Kaavamääräyksen mukaan asuinrakennusten huoneistoalasta on vähintään 20% toteutettava asuntaina, joissa on keittiön/ keittotilan lisäksi kolmea asuinhuonetta tai enemmän.

- Rakennushankkeessa noudatetaan Kuivaketju 10:ä.

- Esittelymateriaali on oheismateriaalina.

Lausuntojen huomioiminen:

1) Kaupunkikuvatyöryhmä päätti 08.03.2023 päätti olla puoltamatta hanketta ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

- Uudenlainen muotokieli voi parhaimmillaan tuoda lisäarvoa alueelle ja asukkaille, mutta jos kaariaihetta halutaan käyttää, tulee sitä käyttää kokonaisvaltaisemmin, kuten esimerkiksi TYS:n Aitiopaikassa on tehty. Harjakatto kaarimuodossa tekee kokonaisuudesta liian raskaan.

- Parempi ratkaisu voitaisiin saada aikaan suorakulmaisilla massoilla.

- Tulee tutkia parvekevyöhykkeen katkaisua ja käyttöä julkisivua rytmittävänä aihiona.

- Parvekevyöhykkeiden maantasotilan käyttöön tule jatkosuunnittelussa kiinnittää

huomiota.

- 2) Kaupunkikuva-arkkitehti on antanut ehdollisen lausunnon. Lausunto oheismateriaalina.
- 3) Hakija on muuttanut suunnitelmia vähäisesti ja antanut vastineen kaupunkikuva-arkkitehdin lausuntoon. Vastineen mukaan rakennuslupasuunnitelmat on laadittu noudattaen poikkeamispäätöstä ja tämän suunnitelmia. Jätepisteen sijainti on muutettu. Vastine oheismateriaalina.
- 4) Kaupunkikuva-arkkitehti on hyväksynyt muutoksen suunnitelmiin.
- 5) Pelastuslaitoksen ehdollinen lausunto on otettu huomioon suunnitelmissa ja lupaehdoin. Lausunto oheismateriaalina.
- 6) Pelastuslaitoksen ehdollinen lausunto väestönsuojasta on otettu huomioon lupaehdoin. Lausunto oheismateriaalina.
- 7) Tonttipalvelujen ehdollinen lausunto on otettu huomioon lupaehdoin. Lausunto oheismateriaalina.

Naapurien kuuleminen

- Naapureille annettu viran puolesta mahdollisuus huomautuksen antamiseen.
- Naapureilla ei huomautettavaa hankkeesta

Poikkeukset:

- 1) Pihan leikkialue sijoittuu osittain pihamaalle, jolla ympäristö säilytetään (kaavamerkintä pi/s).

Perustelu: Oleva leikkialue poistuu uudisrakennuksen myötä. Leikkialueen sijoittelussa huomioitu olevien puiden ja pensaiden säilyminen.

- 2) Kiinteistölle toinen liittymä.

Perustelu: Ajoyhteys tarvitaan kaavan mukaiselle paikoitusalueelle ja pelastusreitille.

- 3) Olevien asuinrakennusten autopaikat on laskettu nykyisen kaavan 15/2018 kaavamääräyksen mukaan.

Perustelu: Noudatetaan uusinta voimassa olevaa kaavaa.

- 4) Pysäköintipaikat toteutetaan asfalttipintaisina vettä läpäisevän pintamateriaalin sijaan.

Perustelu: Vaadittu sinivihherkerroin toteutuu. Vettä läpäisevää pintamateriaalia käytetään laajasti tontin pohjoisosassa.

Päätös

Hyväksytty

Rakennustyötä ei saa aloittaa ennen kuin on hyväksytty:

- Vastaava työnjohtaja
- Kosteudenhallinnan valvonnasta vastaava henkilö
- IV-työnjohtaja
- KVV-työnjohtaja

Ennen kunkin työvaiheen aloittamista on rakennusvalvontaviranomaiselle esitettävä:

- Rakennesuunnitelmat

Vesi- ja viemärisuunnitelmat
 Ilmanvaihtosuunnitelmat
 Kosteudenhallintasuunnitelma
 Salaojasuunnitelmat
 Pohjatutkimus
 Palokatkosuunnitelmat

Rakennustyön edistymisen mukaan pyydettävä seuraavat katselmukset:

Katselmus	Rakennus
Aloituskokous	104223762U
Paikan merkitseminen	104223762U
Sijaintikatselmus	104223762U
Pohjakatselmus	104223762U
Rakennekatselmus	104223762U
Ilmanvaihtolaitteiden katselmus	104223762U
Vesi- ja viemärlaitteiden katselmus	104223762U
Loppukatselmus	104223762U

Muut ehdot:

ALOITUSKOKOUS, TARKASTUSASIAKIRJA

Ennen rakennustöiden aloittamista on kirjallisesti pyydettävä rakennusvalvonnalta rakennustyön aloituskokouksen järjestämistä. Aloituskokouspyyntö tulee toimittaa ensisijaisesti rakennusvalvonnan sähköiseen asiointipalveluun.

Vastaavaksi työnjohtajaksi hyväksytyn henkilön on pidettävä työmaan tarkastusasiakirjaa, joka sisältää selonteon rakennustyön eri vaiheista. Tarkastusasiakirja tallennetaan rakennusvalvonnan sähköiseen asiointipalveluun erityissuunnitelmat välilehdelle.

SOPIMUKSET, RASITTEET

Ennen rakennuksen käyttöönottoa tulee hakijan tehdä sopimus Turun kaupungin kanssa kolmen autopaikan sijoittamisesta LPA-1 alueelle.

PALOTURVALLISUUS

Asemapiirrokseen merkityt pelastustiet on merkittävä tontille "Pelastustie" ja "Pysäköinti kielletty/sallittu vain merkityille paikoille" liikennemerkein sekä alueopasteella.

Pelastusteiden tulee kestää pelastusajoneuvon kuorma. Pelastusauton toimintapaikan (6 m x 13 m) kohdalla tukijalkojen alla kantavuuden on oltava vähintään 250 kN/m².

Pelastussuunnitelma on päivitettävä ja esitettävä pelastusviranomaiselle valvontakäynnillä ennen

rakennuksen käyttöönottoa. Väestönsuojan käyttöönottosuunnitelma tulee olla pelastussuunnitelman liitteenä.

Ennen lämmöneristeiden asentamista on rakennusvalvontaan toimitettava asiantuntijaselvitys ulkoseinän lämmöneristeen olennaisten teknisten vaatimusten täyttymisestä täyden mittakaavan palokokeen perusteella.

EI30 palo-osastoiduissa hormoneissa tulee läpiviennit toteuttaa samaan paloluokkaan kuin hormin seinät.

Rakennus on varustettava sähköverkkoon kytketyillä palovaroittimilla. Palovaroittimia tulee olla vähintään asuinhuoneistoa kohden 1 kpl/alkava 60 m² ja vähintään 1 kpl/kerros.

Mahdolliset yleisten tilojen palovaroittimien järjestelyt on ohjeistettava ja opastettava rakennukseen.

Porrashuoneisiin tulee lisätä kerrostasanteiden kerrosnumerointi jälkivalaisevilla ja selvästi erottuvilla numeroilla.

Asuinkerrostalon ja ei-luvanvaraisen piharakennuksen välinen etäisyys on alle 8 m. Piharakennuksen seinä ja katto tulee osastoida EI30-rakenteena.

Paikalliselta pelastusviranomaiselta tulee pyytää valvontakäyntiä (lausunto rakennuksen käyttöönotosta) ja väestönsuojan tarkastusta ennen rakennuksen käyttöönottoa.

RAKENNEVAHINKOJEN ESTÄMINEN

Ennen rakennustöiden aloittamista on rakennusvalvonnalle esitettävä rakennustöistä mahdollisesti aiheutuvien vaurioiden arvioimiseksi selvitys ympäröivillä kiinteistöillä toteutetuista rakenteiden tarkastuksista ja seurantasuunnitelma.

KAUPUNKIKUVA

Parvekkeiden lasien on oltava avattavia ja ulkonäöltään keskenään samanlaisia. Kaikille asukkaille on toimitettava lasien käytöstä asianmukainen ohje, jossa neuvotaan myös oikea tuulettaminen.

Kaikkien parvekkeiden lasitus on tehtävä samanaikaisesti.

PIHA-ALUEET JA VIHERYMPÄRISTÖT

Uuden liittymän korkeus on sovitettava hyväksytyn katusuunnitelman katukorkeuteen. Liittymäkorkeus on hyväksyttävä Turun kaupungin toteutussuunnittelussa.

Ennen rakennustöiden aloitusta tulee rakennusvalvontaan esittää tarkennettu pinnantasaussuunnitelma huomioiden hulevesipainanteet ja leikkialueen maanpinnan korkeuden sovittaminen viereisen pi/s-alueen oleviin korkeusasemiin.

Ennen pihasuunnitelman toteutusta tulee tarkennetut leikkialueen korkeusasema ja leikkialueen ympäristön pihasuunnitelma hyväksyttää rakennusvalvonnan hortonomilla.

Asemapiirroksessa säilytettäväksi esitetyt puut ja kasvillisuus on suojattava asianmukaisesti rakennustyön ajaksi. Suojaaminen koskee sekä juuristoaluetta että runkoa. Puunsuojaus tulee tehdä 1,5 metriä yli latvuksen ulkoreunan. Mikäli juuristoaluetta rasitetaan painavalla tavaralla tai raskailla työkoneilla, juuristo tulee suojata kantavalla rakennekerroksella. Lisäksi oksistoa tulee varoa ja välttämätön oksien poisto tulee teettää puunhoidon ammattilaisella.

Pihamaan, jolla ympäristö säilytetään (pi/s-alue), puusto tulee säilyttää ja lehtomaista puustoa tulee hoitaa jatkuvasti uusiutuvana.

Asemapiirrokseseen merkityt esteettömät autopaikat ja vierasautopaikat on tontilla merkittävä asianmukaisin liikennemerkkein.

Kaikki autojen pysäköintipaikat on varustettava latauspistevalmiudella. Latauspistevalmiudella tarkoitetaan putkitusta tai muita johtoteitä, joihin voidaan myöhemmin asentaa tarvittava kaapelointi sähköajoneuvojen latauspisteitä varten, sekä kaapelointia sähköajoneuvojen latauspisteitä varten.

HULEVEDET

Ennen rakennustöiden aloittamista tulee rakennusvalvontaan toimittaa tarkennettu hulevesisuunnitelma. Suunnitelmassa tulee esittää mitoituslaskelmaan perustuva hulevesien viivyttäminen ja imeyttäminen sekä hallittu ohjaaminen tontin rajoilla. Piha on suunniteltava ja toteutettava siten, että pintavesien kuivattaminen

tapahtuu tontin puolella. Tontin pintavesiä ei saa johtaa katu-, naapuri- tai puistoalueille. Painanteet tulee tehdä tarpeeksi leveinä, loivina ja syvinä.

TYÖMAA-AIKAINEN VESIENHALLINTA

Ennen kaivuu-, rakennus- ja poraustoimintaa tulee rakennusvalvontaan toimittaa suunnitelma työmaavesien hallinnasta (hallinta-alueet ja menetelmät, kiintoaine, pH, lämpötila ja öljyt ja haitalliset kemikaalit). Työmaavesisuunnitelmassa on esitettävä ennakoarvio syntyvien työmaavesien laadusta ja määrästä, joiden perusteella esitetään käsittelytapa. Rakennustyömaiden vesistä ei saa aiheutua haitallisia vaikutuksia vesistöille, niiden eliöille eikä vesihuollon rakenteille.

Ensisijaisesti työmaavedet tulee imeyttää tontille, mikäli maaperä ja työmaaveden laatu siihen soveltuu. Hienojakoinen kiintoaines ei saa heikentää tontin hulevesien hallintaa vaan työmaavedet tulee suodattaa ennen imeyttämistä tontille.

PUUNKAATO

Lintujen pesäpuita ei saa kaataa eikä puita kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4.–31.7. välisenä aikana. Jos on välttämätöntä kaataa puita lintujen pesimäaikana, on hankkeeseen ryhtyvän yhdessä lintuasiantuntijan avustuksella varmistettava, ettei kaadettavissa puissa ole asuttuja pesiä. Tällä varmistetaan luonnonsuojelulain mukainen lintujen pesimärauha. Asiantuntijan tekemä selvitys on toimitettava rakennusvalvontaan ennen puiden kaatamista.

KOSTEUDENHALLINTA

Ennen rakennuksen käyttöönottoa rakennusvalvontaan tulee toimittaa selvitys Kuivaketju10:n noudattamisesta.

ENERGIATEHOKKUUS

Ennen rakennuksen käyttöönottoa rakennusvalvontaan tulee toimittaa selvitys rakennuksen ilmanvuotoluvusta $q_{50} = 2,0$ (m³/h m²).

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella. Ohje valitus/oikaisuvaatimusmenettelystä liitteenä.

Toimenpiteen saa suorittaa päätöksen saatua lainvoiman, jollei päätöksessä ole annettu oikeutta toimenpiteen suorittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Rakennustyöt on tämän rakentamisluvan perusteella aloitettava kolmen vuoden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulemisesta. Lupa raukeaa, mikäli sen voimassaoloa ei jatketa oikeudellisten edellytysten niin salliessa. Työ on saatettava loppuun viiden vuoden kuluessa rakentamisluvan lainvoimaiseksi tulemisesta. Lupa raukeaa, mikäli sen voimassaoloaika ei pidennetä sen voimassaoloaikana.

Rakennus- ja lupalautakunta

03.07.2025 § 119

4068-2025

Valitusoikeus	Päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella. Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupapäätöksestä on: 1) viereisen ja vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla; 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa; 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa; 4) kunnalla; 5) naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa; 6) museoviranomaisella, jos päätös koskee valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävää suojeltua rakennuskohdetta
	Valitusoikeus on lisäksi toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhteisöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun edistäminen, jos rakentamislupa koskee rakennusta hankkeessa, johon sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia. Jos rakentamisluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus rakentamisluvasta on myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella. (Rakentamislaki 179 §).
Valitusviranomainen	Hallintovalitus tehdään Turun hallinto-oikeudelle Postiosoite: PL 32, 20101 Turku Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2 – 4, 20100 Turku Sähköpostiosoite: turku.hao@oikeus.fi Sähköinen asiointi: Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet Puhelinnumero: 029 5642 410 (asiakaspalvelu / kirjaamo), (ma-pe klo 8.00-16.15) Faksinumero 029 5642 414 Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika: arkisin klo 8.00 – 16.15
Valitusajan alkaminen	Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivuilla. (Hallintolaki 62 a §) Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. (Laki säädettyjen määräaika-kojen laskemisesta 2 §, 5 §)
Päätöksen tiedoksi antaminen	Lupaviranomaisen on annettava lupapäätös tiedoksi julkisella kuulutuksella. (Rakentamislaki 70 §) Päätös on annettu tiedoksi julkaisemalla kuulutus ja kuulutettava asiakirja yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla : 09.07.2025
Valituksen muoto ja sisältö	Valitus on tehtävä kirjallisesti. Sen voi toimittaa myös sähköisesti. Valituksessa on ilmoitettava: - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - millä perusteella muutosta vaaditaan.

	Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Jos päätös valitukseen voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, tulee ilmoittaa myös sähköpostiosoite. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitukseen on liitettävä: - valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen - selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
Oikeudenkäyntimaksu	Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään, https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455